

Gyula, Vár

2014. január 29. 11:04

Vörös téglavár a város közepén

Közép-Európa egyetlen épségben fennmaradt, síkvidéki téglavára, az 1400-as években épült gyönyörű, tóparti gótikus vár Gyula városának jelképe, a Dél-Alföld egyik legnépszerűbb látványossága. Az impozáns erődítmény egy gondozott parkban, egy hangulatos csónakázótó mellett magasodik, közelében találjuk a népszerű gyógyfürdőt, a Gyulai Várfürdőt és az Almásy-kastélyt. A vár története

A várat az 1400-as évek elején kezdte el építtetni **Maróti János macsói bán**, a munka folytatása pedig, a később **Hunyadi Mátyás** fiához, **Corvin János**hoz köthető. Az 1484 óta Békés vármegye központjaként működő gyulai vár Corvin János halála (1504) után számos alkalommal cserélt gazdát, kiállta **Dózsa György** parasztseregeinek rohamát, majd 1530-ban **Szapolyai János** király 8 hónapnyi kiéheztetési ostrom után vette be. Az 1552. évi várháborúkat követően a gyulai vár lett a Tiszántúl legnagyobb magyar kézen álló végvára, Eger és Szigetvár mellett az ország három legerősebb várának egyike. A közelgő török veszély miatt 1560-ban a király megbízást adott a vár megerősítésére, ekkor lett **Kerecsényi László** várkapitány, azonban a munkálatokkal nem végeznek az 1566-os nagy török hadjárat előtt. A 30 ezres oszmán sereg Gyula alá érkezik. Kezdetét veszi a 63 napon át tartó ostrom, ami példátlanul hosszú a magyarországi várháborúk között. Végül szeptember 2-án átadják a várat a töröknek, akik 129 évig maradnak a vár urai. A vár a gyulai szandzsákság székhelye lett, a bég lakott benne, a katonaság a vár falain kívül telepedett le. A törökök 1695-ös kiűzése után császári katonaság őrizte, 1705-ben **Rákóczi Ferenc** kuruc csapatai ostromolták, de nem tudták bevenni. Az aradi vár felépültével, Gyula végvári szerepe és ezzel katonai funkciója megszűnt. Árkait feltöltötték, védműveit lerombolták. A **Harruckern** család birtokába került várat gazdasági célokra használták a XVIII. század közepétől. Levéltár működött itt, majd vármegyeháza, de serfőzde és pálinkaház is volt az épületben. A XIX. században már a **Wenckheim** család tulajdona az ingatlan, érdekesség, hogy a világségi fegyverletétel után 1849 augusztusában a vár és a kastély közti területen fegyverzik le az orosz cári csapatok a szabadságharc honvédtisztjeit, köztük tízet az Aradon kivégzett 13 vértanú közül. Az utolsó nemesi tulajdonos, az **Almásy** grófi család végül 1943-ban adja el a már lakatlan várat a városnak.

A vár helyreállítását 1956-ban kezdik meg, 1965-ben már látogatható, majd 1989-ben teljeskörű felújítás veszi kezdetét, a 2005-ben megnyílt állandó kiállítást, 2019-ben a most is látható modern, interaktív eszközökkel gazdagított vártörténeti kiállítás váltja fel. **A vár leírása**

A 60 x 27 méteres belső vár egy majdnem szabályos téglatest, 14 méter magas falakkal. Az égetett téglából épült vár falairól és a bástyatoronyról igazán szép látvány tárul elénk, így nem csoda, hogy nem csak turistákkal, de sétálgató helyiekkel is találkozhatunk itt. Nem csak nappal, de éjszaka is érdemes ellátogatni ide, hiszen mesébe illő látványt nyújt kivilágítva.

Belépve a szépen felújított várba, egyből feltűnik a meglepően szűk **váruddvar**, a **vármúzeum** különböző helyiségei a földszinten, közvetlenül az udvarból, ill. az emeleti galériáról nyílnak. A bejáratától jobbra áll a **várkápolna**, pár lépéssel odébb pedig a toronyba lehet fellepcsőzni. A pártázatos várfalakat végig lehet sétálni, a különböző perspektívákból csodálni a különleges téglavár épületét és Gyula város tipikus alföldi sziluettjét.

A várban különböző kortörténeti kiállítások tekinthetők meg, és számos lehetőséget nyújt különböző rendezvények lebonyolítására is, a váruddvart és a vár melletti tószínpadot nyaranta a Gyulai Várszínház előadásai töltik meg élettel.

A 24 kiállító teremben megtekinthető a lovagterem, hogyan éltek őseink várúrként, várúrnőként, miben különbözött a török szandzsákbég hivatali szobája a magyar várúrétól, vagy milyen fegyverekkel harcoltak az elmúlt évszázadok során. A földszinten található a börtön, a kápolna, a borozó, az éléstár, a sütőház, a

kovács- és fazekasműhely. A **kovácsműhely** legfontosabb eszközeit a vár mindenkori kovácsa kelti életre, kisebb ajándéktárgyakat frissen kalapálva tehetünk magunkévá. A gyerekek sem unatkoznak itt, hiszen különböző múzeumpedagógiai és kézműves foglalkozások várják őket. A legérdekesebb kiállítást, mely az 1566-os török ostromot mutatja be kisfilmmel és multimédiás eszközökkel, a **lovagteremben** találjuk.

Gyakorlati tudnivalók**Cím:** 5700 Gyula Várkert**Nyitvatartás:**

Keddtől vasárnapig: 9.00-17.00**Belépődíjak (2021):**

Felnőtt: 2100 Ft, diák/nyugdíjas: 1050 Ft

Kombinált belépőjegy az Almásy-kastéllyal: 4300 Ft, kedv.: 2400 Ft, további jegyárak [ide kattintva](#).

Telefonszám: (70) 335 0857 vagy (66) 464 117

Részletes információk [a vár hivatalos honlapján](#).

<http://kirandulastippek.hu/news/article/gyula-var>